

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

2. základní škola – Škola Propojení Sedlčany

Příkrá 67, 264 01 Sedlčany, okres Příbram

Identifikátor školy: 600 054 632

Termín konání inspekce: 28. až 30. březen 2006

Čj:	ČŠI 493/06-02
Signatura	bb5cz108

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

2. základní škola – Škola Propojení Sedlčany, Příkrá 67, okres Příbram byla zřízena jako příspěvková organizace Městem Sedlčany k 1. září 2002. Organizace sdružuje základní školu, školní družinu a školní klub. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve znění pozdějších úprav a doplňků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Zjištění a zhodnocení personálních podmínek pro vzdělávání žáků podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, s hlavním zřetelem na jejich ochranu před sociálně patologickými jevy.

INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ

Koncepční dokumenty školy

Aktualizovaný (březen 2006) dokument *Koncepce školy – Škola Propojení* je uceleným, kvalitně zpracovaným „živým“ materiálem, průběžně doplňovaným a inovovaným. Problematika sociálně patologických jevů (dále jen SPJ) jím nenásilně prolíná hned v několika oblastech – mj. v kapitolách „Propojení“ (starší x mladší žáci – vzájemné vztahy, učitelé 1. stupně x učitelé 2. stupně – uplatňování tzv. oboustranného principu, rodiče x učitelé - spolupráce) a „Školní život“. Zde jsou zahrnuty důležité pedagogické aspekty jako např. širší slovní hodnocení žáků 1. – 3. ročníků, ve vyšších ročnících pak doplňující slovní hodnocení žáků, tzv. Psaníčko, zaměřené na jejich sociální a osobnostní růst, dále realizace projektů, práce školního parlamentu, aktivity školního klubu, pobyty a akce s ekologickou tematikou, celoškolní týdenní Učení v přírodě, výtvarné vernisáže, recitační soutěže, výstavy a mnohé další školní i mimoškolní aktivity, jejichž cílem je, mimo jiné, rozhodným způsobem eliminovat SPJ. Na uvedený dokument úzce navazují další materiály – *Výroční zpráva, Organizace školního roku, Plán školních akcí* aj.

Tvorba školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) je ve stádiu počátečního zpracovávání - stanovení základních strategií vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí a jejich zařazení do vzdělávacích oblastí či předmětů, a to z hlediska postupu pedagoga i jejich osvojení žákem, sestavování pracovních týmů. V září za tímto účelem proběhl na škole dvoudenní seminář učitelů, jehož průběh a výsledky jsou zaznamenány na CD-ROMU. Z daného materiálu vyplývá, že problematika prevence SPJ prolíná téměř všemi kompetencemi, zejména však při rozvíjení kompetencí k řešení problému (v rámci řešení životních situací – *žák pozná šikanu, zaujme stanovisko, zastane se šikanovaného, je schopen věc oznámit učiteli..*), kompetencí sociálních a personálních (*vědomě slovně neublíží, ovládá své emoce..*), občanských (*chová se slušně a ohleduplně k druhým, nepoužívá násilí, rozhoduje o svém jednání s vědomím možných následků..*), ale i komunikativních (*objektivně se podívá na konflikt, připraví si argumentaci, bez křiku a násilí najde kompromis..*).

Školní řád je vypracován v souladu se zásadami a cíli vzdělávání v intencích platného školského zákona. Na jeho stylizaci se podíleli nejen pedagogičtí pracovníci školy, ale i samotní žáci. Podrobně je zpracována část o podmínkách bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, jejich ochrany před SPJ a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Tento závazný interní dokument je schválen pedagogickou radou, byli s ním seznámeni žáci i jejich zákonní zástupci, je vyvěšen na přístupném místě a v každé třídě.

Zápis z jednání pedagogické rady mapují všechna důležitá rozhodnutí a opatření v pedagogické oblasti, jsou zde odkazy na aktuální metodické pokyny MŠMT i zápis o udělených výchovných opatřeních. Ta jsou poté třídními učiteli zapisována do katalogových

listů žáků. O těchto krocích (včetně udělených pochval) škola příkladně a prokazatelně informuje rodiče žáků.

Aktuální rozvrh hodin (platný od 1. 2. 2006) je v souladu s učebním plánem školy. Poměrně rozšířené je využívání dvouhodinových výukových bloků (tělesná výchova, český jazyk, matematika, občanská výchova + rodinná výchova apod.). Tříhodinový blok českého jazyka navazující na dvouhodinový blok matematiky v jedné třetí třídě je však z hlediska psychohygieny žáků nevhodný. Přestávky mohou žáci pod dozorem trávit různými pohybovými aktivitami v prostorách školy nebo na upraveném hřišti před školou.

Personální podmínky

Ředitel školy, splňuje dosaženým vzděláním podmínky k výkonu své funkce, absolvoval též *Funkční studium II pro řídící pracovníky ve školství – Školský management*.

Zástupkyně ředitele školy je k výkonu funkce odborně kvalifikovaná, zároveň působí jako školní metodik prevence a pravidelně se v této problematice dále vzdělává – dokladem jsou četná osvědčení získaná účastí v kurzech a seminářích - *Primární prevence v každodenní práci učitele, Rizikové chování dospívajících a jeho prevence* aj. Velmi agilní je taktéž v roli školního koordinátora pro tvorbu ŠVP.

Poradenské služby ve škole poskytují dva výchovní poradci. Výchovný poradce pro 2. stupeň byl do této funkce jmenován ředitelem školy dne 1. 9. 2004, výchovná poradkyně pro 1. stupeň 15. 1. 2004. Oba mají odpovídající pedagogické vzdělání, splňují požadovanou praxi, ale ani jeden neabsolvoval specializační studium výchovného poradenství. Určitou kompenzací je jejich intenzivní a průběžné další vzdělávání - dvoudenní vzdělávací akce *Kvalitní klima školy – Jak rozeznávat příznaky a první projevy šikany ve školním prostředí, Jak pracovat s žáky se specifickými poruchami učení, Program rozvoje osobnosti, Jak změnit svoji školu na školu multikulturní* aj.

Všichni uvedení i ostatní pedagogičtí pracovníci školy se příkladným způsobem dále vzdělávají, a to v různých oblastech - počítačová gramotnost, řídicí práce ve školství, alternativní a inovační metody a formy výuky, kritické myšlení a další. Uvedený výčet vzdělávacích akcí koresponduje s interním dokumentem *Další vzdělávání pedagogických pracovníků 2005/2006* včetně v něm stanovených priorit (letos především ŠVP).

Řízení školy

Systém a úroveň komunikace v oblasti prevence SPJ se škola snaží neustále zdokonalovat. Zlepšila se především informovanost pedagogů. Všichni byli seznámeni se základními právními normami a metodickými pokyny zabývajícími se touto tematikou, a to především prostřednictvím pedagogických rad, minimálního preventivního programu, školního řádu a dalšími školními dokumenty a aktivitami. Pedagogové jsou poučeni, jak spolupracovat s výchovnými poradci či metodikem prevence, ale i se zákonnými zástupci žáků. Byla jim doporučena k prostudování literatura s danou tematikou, která je dostupná v bývalé školní knihovně (nyní jeden z učitelských kabinetů – nová školní knihovna se bude budovat). Vedením školy je sledováno zařazování dané tematiky do výuky.

Spolupráci a informovanost směrem k rodičovské veřejnosti se škola (kromě různých forem třídních schůzek, prostřednictvím sdružení rodičů a přátel školy, školního bulletinu nebo internetu) snaží neustále rozšiřovat především pomocí aktivit, při kterých se jí daří vtáhnout rodiče do školního dění. Jedná se zejména o různá neformální setkání, ale i pořádání besed či přednášek s psychology ze Střediska výchovné péče v Příbrami. Rodiče se mohou také po domluvě s učitelem kdykoliv zúčastnit výuky, nadále participují na organizaci různých akcí školy, pomáhají s vedením kroužků. Z postojů ředitele, jeho zástupkyně i z postojů několika dalších pedagogů bylo patrné, že rozvoj pozitivních vztahů s rodinou žáka je jednou z priorit školy.

Ředitel školy velice oceňuje také spolupráci s několika dalšími místními institucemi (muzeum, knihovna, kulturní dům, kino, městská policie, zřizovatel), která spočívá ve využití jejich prostor k vlastní prezentaci školy nebo naopak v pořádání různých akcí pro školu, mj. například i zmiňované přednášky s problematikou prevence SPJ.

Podpora a rozvoj sociálních kompetencí žáků v průběhu vzdělávání

Vzdělávání ve škole se uskutečňuje prozatím podle platných učebních dokumentů. Učivo učebních osnov je rozpracováno do tematických plánů podle ročníků na období školního roku. Problematika osobnostní a sociální výchovy, bezpečnosti, péče o zdraví a prevence SPJ je zařazena především do příslušných oblastí v předmětech prvouka a přírodověda na 1. stupni a občanská a rodinná výchova na 2. stupni. Kontrola třídních knih potvrdila, že jsou příslušná témata vyučována a prolínají i dalšími předměty.

Pro osobnostní a sociální rozvoj žáků realizuje škola třídní nebo předmětové projekty (zpravidla jednou za dva roky je zpracován celoškolní projekt, kterého se zúčastňují žáci 4. – 9. ročníků) s různým zaměřením, pořádá besedy, přednášky, exkurze, výlety, zajišťuje setkávání se známými osobnostmi (letos např. Radek John – beseda o drogách) a spoustu dalších akcí.

Škola nabízí širokou škálu volitelných předmětů (13) orientovanou především na konverzaci v cizích jazycích, přírodovědné předměty a informatiku, ale také praktický zeměpis, mediální výchovu, technické a domácí práce a hru na hudební nástroj. Pro volnočasové aktivity si mohou žáci vybírat z bohaté nabídky kroužků rozličných zaměření uskutečňovaných v rámci školního klubu (31). Rozmanitá je i činnost školní družiny, která organizuje akce pro všechny žáky školy (dopravní výchova, školní bivaky, spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému aj.). Již potřetí také pořádá letní tábor se zaměřením na výchovu ke zdravotnímu životnímu stylu.

Výchovné poradenství zajišťuje standardní poradenské činnosti, které vycházejí z ročních plánů. Vedle kariérového poradenství je to zejména péče o integrované žáky a žáky se specifickými poruchami učení. Ve spolupráci s příslušnými vyučujícími a s vedením školy jsou pro ně na základě vyšetření vypracovávány po obsahové stránce kvalitní individuální vzdělávací plány, pokračuje spolupráce s logopedickou ambulancí a Pedagogicko-psychologickou poradnou v Příbrami. Spolupráce s poradnou není však, dle vyjádření obou výchovných poradců, v posledních dvou letech optimální. Pro reedukaci poruch jsou i nadále zřízeny třídy individuální péče na 1. stupni, dlouhodobě je využíváno služeb odborné asistentky.

Další z oblastí, na kterou se poradenství stále více zaměřuje je osobnostní a sociální výchova žáků, jejich kázeňské problémy, absence a záškoláctví. Důraz je v tomto ohledu kladen na úzkou spolupráci s ředitelem školy, školní metodickou prevencí, třídními učiteli a zákonnými zástupci žáků, zapojen je i školní parlament. O případných jednáních při řešení těchto problémů jsou pořizovány záznamy. Při náznacích špatné sociální komunikace, se kterou se škola potýká většinou opakovaně především ve třídách 7. ročníků, řeší tuto situaci za pomoci psychologů ze Střediska výchovné péče v Příbrami, pozitivní je také spolupráce se sociálním odborem při městském úřadu. Působení odborníků hodnotí škola jako velice efektivní.

Výchovní poradci mají stanoveny pravidelné konzultační hodiny, žáci však mohou za nimi v případě potřeby přijít kdykoliv. Informace z výchovného poradenství jsou zveřejňovány na nástěnce.

Důležitým orgánem školy, který reprezentuje názory žáků, je školní parlament. Spolu s pedagogickou radou, školskou radou a výborem SRPŠ se podílí na organizaci chodu školy. Na svých schůzkách se vyjadřuje k pedagogickým i provozním otázkám školy (viz školní řád), k otázkám sociálních vztahů a bezpečného chování ve škole (viz výchovné poradenství), pomáhá při přípravě různých školních akcí včetně akcí s tematikou prevence SPJ. Informace

(mj. také důležité kontakty – krizové centrum, linka důvěry) a výsledky své práce prezentuje na vlastní nástěnce.

Prevence sociálně patologických jevů

Minimální preventivní program školy (dále jen MPP) vychází z koncepčního materiálu MŠMT vydaného v prosinci 1997 a z dalších materiálů zahrnujících problematiku prevence SPJ, šikany, zneužívání návykových látek či sociálně právní ochrany dětí. Zaměřuje se zejména na vytváření příznivých podmínek pro plnění úkolů daných těmito materiály a na smysluplné využití volného času žáků. MPP je každoročně vyhodnocován, a to nejen z hlediska vlastní realizace daných aktivit, ale i z hlediska jejich účinnosti. Kromě kvalitně zpracovaných pedagogických záměrů obsahuje také seznam příslušných aktuálních legislativních dokumentů, seznam literatury s danou tematikou a kontakty na instituce a odborníky, se kterými škola spolupracuje.

Vypracování MPP koordinuje školní metodička prevence, která také sleduje jeho naplňování. Podle aktuálních potřeb a podmínek program inovuje, podílí se na jeho realizaci a hodnocení. Odborně a metodicky vede ostatní učitele, připravuje vhodné odborné a metodické materiály pro realizaci MPP, sleduje rizika vzniku a projevy SPJ. Navrhuje opatření k včasnému odhalování těchto rizik a k řešení vzniklých problémů. Ve spolupráci s třídními učiteli poskytuje poradenské služby žákům s projevy sociálně patologického chování i jejich zákonným zástupcům.

Škola průběžně zaznamenává varovné signály spojené s možností rozvoje SPJ u žáků (drobná šikana, ohrožování mravní výchovy, užívání lehkých drog) a dokládá snahu o preventivní řešení. Ne vždy se jí však daří získat pro společné výchovné strategie zákonné zástupce žáků, jichž se riziko osobně dotýká. Další rozvoj poradenských služeb je proto orientován také zejména do této oblasti.

Vlastní hodnocení prevence sociálně patologických jevů školou

Mezi nedílné součásti přípravy organizace školního roku patří reflexe minulých let a analýza současného stavu. Důležitou zpětnou vazbu škola získává zejména z podkladů hodnocení výchovného poradenství, evaluace MPP, výsledků činnosti školního parlamentu a dotazníkovými šetřeními. Žákovský dotazník ve školním roce 2004/2005 byl sondou do problematiky drog a šikany, v rodičovském dotazníku z října 2005 se vedení školy zaměřilo na klima školy, úroveň výuky a ŠVP. Celkové závěry jsou projednávány na poradách a pedagogických radách, jsou prezentovány ve výroční zprávě školy. Na jejich základě jsou pak přijímána opatření pro další práci.

Další zjištění

Součástí inspekce byla dotazníková akce o šikaně mezi žáky 6. – 9. ročníku. Z výsledků této akce vyplývá, že u žáků převažuje pozitivní vztah ke škole, téměř každý má zde svého dobrého kamaráda, na kterého se může spolehnout a téměř všichni z dotazovaných by svému kamarádovi tuto školu doporučili. Velice kladně je také žáky hodnoceno, že byli učiteli poučeni, jak se zachovat v případě šikany. Asi třetina dotazovaných se domnívá, že je škola nedokáže před šikanou ochránit. Pokud žáci potvrdili, že jim bylo ubližováno, jen ve výjimečných případech se jednalo o formu tělesného násilí. Poměrně často bylo vysloveno, že pokud k nějaké formě šikany došlo, bylo to již dávno, nebo to trvalo jen velmi krátkou dobu. Několikrát se objevil také názor, že pomluvy (nejčastěji zaškrtnutá forma šikany) je mezi dětmi normální jev, který se objevuje na každé škole (zejména mezi dívkami).

Během inspekce bylo hospitováno ve dvou hodinách na 2. stupni, byly zhlédnuty části čtyř hodin na 1. stupni a výtvarná vernisáž 7. ročníků, v termínu inspekce probíhalo také školní kolo recitační soutěže. Sociální klima školy bylo velice příznivé.

V zajištění prevence sociálně patologických jevů je škola hodnocena jako příklad dobré praxe.

Hodnotící stupnice

-1	0	+1
rizikový stav	standardní	příklad dobré praxe
<i>podprůměrné, nepříznivé, nedostačující, vyžaduje zásadní změnu, velká rizika</i>	<i>funkční, průměrné, stav nevyžaduje zásadní změnu, únosná rizika</i>	<i>vynikající, nadstandardní, příkladné</i>

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

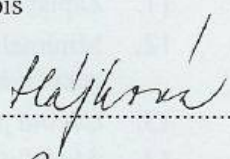
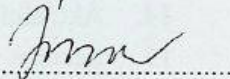
1. Zřizovací listina příspěvkové organizace 2. Základní škola – Škola Propojení Sedlčany, Příkrá 67, ze dne 16. 5. 2005, s účinností od 1. 1. 1994
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2002
3. Výkaz o základní škole S 3 – 01 podle stavu k 30. 9. 2005, ze dne 7. 10. 2005
4. Koncepce školy – Škola Propojení – aktualizace březen 2006
5. Organizace školního roku 2005/2006 včetně Plánu školních akcí a Seznamu skupin školního klubu
6. CD – ROM –seminář k tvorbě ŠVP
7. Plán práce na ŠVP na říjen 2005
8. Plán tvorby ŠVP na únor až květen 2006
9. Školní řád s platností od 1. 2. 2005 do odvolání (ředitel školy)
10. Výroční zpráva ředitele školy školní rok 2004/05, ze dne 12. 9. 2005 (ředitel školy)
11. Záписы z jednání pedagogické rady za období školních let 2004/2005 – 2005/2006
12. Minimální preventivní program 2. základní školy Propojení Sedlčany v oblasti zneužívání návykových látek „Škola bez drog,, – „ZDRAVÉ PROPOJENÍ,,
13. Učební plán školy – školní rok 2005/2006
14. Aktuální rozvrh hodin tříd platný od 1. 2. 2006
15. Seznam volitelných předmětů ve školním roce 2005/2006
16. Kroužky školního klubu 2005 – 06
17. Záznamy o práci ve volitelném předmětu - školní rok 2004/2005
18. Záznamy o práci v zájmovém útvaru – školní rok 2004/2005
19. Plán kontrol ve školním roce 2005/2006
20. Plán práce ve výchovném poradenství 2005 – 06, 2. stupeň
21. Škola Propojení 2005 – 6, Pracovní plán VP – 1. stupeň
22. Návrh výchovných poradců na hodnocení individuálních vzdělávacích plánů
23. Záznamy z jednání o výchovných problémech škol

24. Individuální vzdělávací plány integrovaných žáků ve školním roce 2005/2006
25. Personální dokumentace vybraných pedagogických pracovníků školy
26. Další vzdělávání pedagogických pracovníků 2005/2006
27. Třídní knihy ze školních let 2004/2005 a 2005/2006
28. Tematické plány učiva vybraných předmětů – školní rok 2005/2006
29. Aktuální katalogové listy žáků tříd 2. stupně
30. Kniha úrazů
31. Žákovské knížky žáků 2. stupně – kontrolní vzorek
32. Zpracování žákovského dotazníku - školní rok 2004/2005
33. Zpracování rodičovského dotazníku – říjen 2005
34. Dotazník žáků o škole (4. – 5. roč.) červen 2004
35. Dotazník žáků o škole (6. – 9. tř.) červen 2004
36. Dotazníky o šikanování - ČŠI

ZÁVĚR

Všestranný rozvoj žáků, osobnostní a sociální výchova a smysluplné využití volného času jsou dlouhodobou prioritou školy. Od prvního roku své činnosti se škola snaží o propojení mezi mladšími a staršími žáky, mezi učiteli prvního a druhého stupně, mezi pedagogy a rodiči. Vztahy jsou budovány na základě vzájemné úcty a tolerance. Při sebemenších náznacích šikany či dalších projevech sociálně patologických jevů se škola snaží okamžitě reagovat a danou situaci řešit. Všichni žáci i pracovníci jsou seznámeni se strategií postupu při potížích daného charakteru a jsou vedeni ke snaze těmito potížím především předcházet. Škola si je vědoma, že nelze vždy zabránit jakýmkoliv negativním projevům, ale v rámci svých možností se je snaží alespoň co nejvíce eliminovat a od poslední inspekce z března roku 2004 přijala mnohá opatření, aby se jí to dařilo co nejlépe.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslava Hájková	
Člen týmu	Ing. Jaroslav Kindl	

V Praze dne 7. dubna 2006

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát - pracoviště
Učňovská 1
190 00 Praha 9

Přílohy

Dotazníky o šikanování

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu: Středočeský inspektorát, Učňovská 1/100, 190 00 Praha 9.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 11. 6. 06

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

PaedDr. Jaroslav Nádvorník

